

A kár parányi párbeszéd is lehetne a címben szereplő két mondat, csak hogy a kérdés és a válasz között eltelt majd' fél évszázad. Két filmről van szó ugyanis, aki pedig összeköti őket: Kern András. A *Mi lesz?* címűt 1965-ben készítette (írta, játszotta és rendezte) operatőr barátjával, gimnáziumi osztálytársával, Edelényi Jánossal, s alkotásuk elnyerte a fődíjat az akkori Országos Amatőrfilm Fesztiválon. A *Gondolj rám!* forgatása idén nyáron zajlott, már csak néhány téli jelenet felvétele van hátra. Vámos Miklós egyik novellája nyomán írta, játssza és rendezi, a kamera mögött ezúttal Ragályi Elemér áll. S Kern András ahelyett, hogy a feszített munkatempóra panaszkodva, a hajnalokig tartó forgatások nehézségeit sorolná, azt mondja, életének egyik legboldogabb időszaka volt ez a pár hét. Mert ő világ életében filmrendező akart lenni. Lett is, többek között. De mellette az ország egyik legnépszerűbb színésze, akinek nevére megtelnek a széksorok; ráadásul kiváló humorista, forgatókönyvíró és énekes is, több lemezzel a háta mögött.

A JÁTSZD ÚJRA, SAM! című darabban

FOTÓ: ALMÁSI J. CSABA

Mi lesz? Gondolj rám!

– Ez a film, a *Gondolj rám!* egy orvosról szól, aki megbetegszik, és úgy dönt, elmarja maga mellől a környezetében élőket, hogy ne hiányozzon nekik, amikor majd meghal. Összevész a világgal. Így kezdődik a történet, amibe aztán mindenféle fordulat jönnek, de ezeket nem szívesen részletezném. Derüljön majd ki a filmből.

– *Gyerekkorában nagy mozirajongó volt?*

– Hatalmas! Filmrendezőnek készültem, meg gyerekszínész voltam, iskola helyett folyton moziba jártam és szinkronizálni. Fellini filmjét, a *Nyolc és félt* tizenháromszor láttam, majdnem ennyiszor néztem meg Vittorio Gassmant az *Előzésben*. F fiatal koromban az olasz filmekért rajongtam, aztán a francia újhullám is utolért, majd jöttek a lengyelek, a csehek, a magyarok. Ma legtöbbször amerikaiakat nézek.

– *Az 1962-es *Ki mit tud?* zsűritagjaként figyelt fel önre Várkonyi Zoltán, a Vígszínház akkori legendás igazgatója, s néhány évvel később, a *Közjáték**

Vichyben című Miller-drámában már nemcsak vele, de Darvas Ivánnal és Latinovits Zoltánnal is együtt játszott, 17 évesen. Ez az élmény sokat jelenthetett.

– Igen, határozottan, de amikor 18 éves koromban jelentkeztem a főiskolára, akkor filmrendező szakra szerettem volna menni, ám ez abban az évben épp nem indult. Így kerültem be színésznek, Várkonyi osztályába. És ott is ragadtam. Most nyáron, a *Gondolj rám!* forgatásán jöttem rá, hogy elszúrta az életem. Filmrendező kellett volna, hogy legyek, nem színész. A forgatás alatt jobban éreztem magam, mint valaha is az életben.

– *Azért nyugtasson meg: ugye, nem bánta meg a színpadon töltött időt?*

– Persze, hogy nem! De kevesebbet volt jelen a filmrendezés az életemben, mint ahogy jólesett volna.

– *Viszont amellet, hogy színész és rendező, joggal titulálják önt írónak,*

humoristának, s a lemezei nyomán énekesnek is. Aki ilyen sokoldalú, annak mindig járhat valami a fejében, ami filmforgatókönyvvé, dalszőveggé vagy kabaréjelenetté kívánczkodik.

– Pontosan így van, de ez nem kellemetlen, sőt, egészen jó dolog! Nem úgy kell elképzelni, hogy szegény embernek nincs nyugta soha, és ebbe annyira elfárad, hogy majdnem elájul. De az igaz, hogy eszembe jut néha ez-az, amiből jó lenne valamit csinálni.

– *Ha jól számlom, a 45. évadját kezdi a *Vígben*. Mi ennek megrendíthetetlen hűségnek a titka?*

– Jézusatyáuristen! Utánaszámolok... Ottragadtam, mert ez egy jó színház. Szeretem. Tetszik nekem. Azt a középutat keresi, ami a magas művészet és az ócska kommersz között van. Igaz, most egy kicsit talán túl művészi is nekem, de ez nem baj. Sosem szerettem a nagyon-nagyon kigondolt-

A BŰN ÉS BŰNHŐDÉSSEN GARAS DEZSŐVEL

kimódolt dolgokat, és az avantgárdnak se voltam nagy híve. Az amatőr társulatok is kimaradtak az életemből, de elismerem, néha nagyon jó, amit csinálnak. Én a középfajú színházat szeretem, ami sok mindenkihez szól, és épeszű. A Vígszínház mindig ilyen volt. Sose gondoltam komolyan, hogy én onnan eljönnek.

– *Molnár Ferencről Arthur Milleren, Shakespeare-en és Ibsenen át a világirodalom jelentős szerepeit játszhatta. Melyik adta meg magát a legnehezebben?*

– Dosztojevszkij művében, a Bűn és bűnhődésben Raszkolnyikov. 1978-at írtunk. Jurij Ljubimov, akkor világhírű, a Szovjetunióból jött rendező állította színpadra. Vele nagyon sokat veszekedtem, mert nem igazán értettem, hogy mit akar. Emlékszem, Darvas Iván azzal vigasztalt: „Ha más nem, de annyi hasznod mindenképpen lesz ebből, hogy most elvégzed életed legnehezebb munkáját, és ettől fogva csak könnyebb lesz minden.” 28 éves voltam akkor, és azóta tényleg könnyebb egy kicsit.

– *Vannak komoly színházi szériák, de az, hogy a Játszd újra, Sam! immár 30 éve van műsoron, ritka kivételnek számít. Nem unja még játszani?*

– Nem. Havonta egyszer van műsoron, így valódi felfrissülés. Jópofa, derűs, nagyon helyes darab, Woody Allen egyik legjobb fiatalkori komédiája. Amikor dolgoztunk az előadáson, mindannyian rajongtunk a filmjeiért, kívülről tudtuk az összeset, így azokból sok mindent beleírtunk.

– *Érdekes lenne, ha egyszer ő is látná az előadást!*

– Többször is járt Budapesten, szeretjük volna meghívni, de a menedzserei nem engedték, mondván, ha színházba jön, akkor túlságosan elfárad, vagy túl szomjas lesz, és másnap nem tud rendesen klarinézni a zenekarával.

– *Ahogy amerikai kollégája nevéhez is aranyköpések kötődnek, úgy többek közt az „NDK turmixgép, a kivehető ajtó” is elválaszthatatlan Kern András nevével. Mitől válik időtállóvá egy kabarészám?*

A KÖZJÁTÉK VICHYBEN CÍMŰ DARABBAN 17 ÉVESEN TÖBBEK KÖZÖTT LATINOVITS ZOLTÁNNAL ÉS DARVAS IVÁNNAL IS EGYÜTT JÁTSZOTT

– Fogalmam sincs! Ha tudnám, akkor ötpercenként írnék egy ilyet.

– *A Heti hetesben elhangzott, kötetben is megjelent levelek könnyen születnek?*

– Néha igen, néha nem. Egy este van rá, hogy megírjam, mert a szerkesztő csütörtökön odaad egy csomó hírt, és pénteken van a műsor felvétele. Ha két-három óra alatt nem sikerül megszületnie, akkor abból már nem is lesz semmi.

– *Miben méri a sikert? A tapsban, a kritikában, egy belső mérce szerint?*

– Nem tudom. Jó kérdés, óriási kérdés, de nem tudom... Talán abban mérem, hogy nekem tetszik-e, amit csinállok.

– *Ha időbeli és térbeli korlátok nélkül választhatna magának színházi vagy filmes partnert, ki lenne az?*

– Marlon Brandóval szívesen dolgoznék. Hatalmas színésznek és nagy filmes jelenségnek tartom őt, örömmel lennék a közelében, s nézném, figyelném. És kifagatnám, miként kell ezt igazán profin csinálni.

– *Nem túl szerény ön?*

– Az most mindegy. Biztos voltam már nagyképű is eleget.

LEJEGYZTE: CSATÓ ANDREA